

Kros utrka "Trčimo zajedno", 6. izdanje, u Karaševu.

Godina: XXX Broj: 214. Lipanj 2023. / Anul: XXX Nr.: 214 Iunie 2023

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 4-5

DAN NACIONALNOG PARKA...

STR. / PAG. 6-7

FESTIVITATEA DE ÎNCHIEIRE...

STR. / PAG. 10-11

HODOČAȘCE U MARIJU RADNU...

www.zhr-ucr.ro

Emisije na hrvatskom jeziku pokušavaju obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:15, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

KROS UTRKA "TRČIMO ZAJEDNO"	STR. 3
OBILJEŽEN DAN NACIONALNOG PARKA SEMENIC-CHEILE CARAȘULUI	STR. 4-5
FESTIVITATEA DE ÎNCHIEIERE A ANULUI ȘCOLAR ÎN ȘCOLILE NOASTRE	STR. 6-7
PRVA PRIČEST U KLOKOTIČU	STR. 8
PROSLAVLJEN KIRVAJ U RAVNIKU	STR. 9
REZULTATELE DE LA EVALUAREA NAȚIONALĂ 2023	STR. 9
HODOČAŠĆE U MARIJU RADNU ZA RUSALIJE	STR. 10-11
HRVATSKA JE OPET OSVOJILA SREBRO	STR. 12
DANAS A NE SUTRA	STR. 13
VARA NU-I CA IARNA!	STR. 14
TOPLI LJETNI DANI	STR. 15

TOPLI LJETNI DANI

LJETO je ono godišnje doba koga svako od nas čeka s nestrpljivošću i uzbuđenjem, osobito naši mali i mladi. To je period najvećeg veselja.

Ove godine nam početak ljeta i nije baš donio previše sunca i topline, pa smo do nedavno imali kiše i tmurne, dosadne dane. Svi smo čekali da nam što prije dođe sunce, pa da možemo i osjetiti da je upravo ljetno. Pa evo ga... sunce je tu. Stiglo nam je ljetno! I ako je ljetno tu, to može značiti samo jedna stvar- veselje, radost.

Naše mališani i mladi uvijek su najsretniji i najuzbudljiviji kad pričamo o ljetu i njegovom dolasku. Za učenike i studente ljetno upravo znači i veliki odmor, a njega itekako čekaju cijele godine. Odmor je pojam koji sam po sebi donosi radost i sreću te predstavlja slobodu koja nema svoju cenu. On se odnosi na period pun zabave i igre, a taj period je najljepši i najbezbrži period u životu svakog čovjeka. Odmor uvijek ostaje u lijepom sjećanju, bez obzira na sve okolnosti.

Kada dođe mjesec lipanj, školska godina sprema za svoj kraj. Svaki učenik jedva čeka da počne ljetnji odmor, jer tada odmara od učenja i svih obaveza i zadataka. Ljetnji odmor je period opuštanja, relaksacije i mira. On predstavlja avanturu koja pali maštu svakog tinejdžera, svakog djeteta, svakog čovjeka. Sinonim je za druženje, sinonim za zabavu. Život bez druženja i zabave je život bez ikakvog smisla. Tri ljetnja mjeseca dovoljna su da se zaboravi sve što je bilo manje lijepo tijekom školske godine. A to što nije bilo lijepo, nije ni vrijedno spomena.

Ove godine, veliki odmor, za većinu učenika,

započinje 17. lipnja i traje sve do 3. rujna, do početka nove školske godine. Ranije završavaju školsku godinu učenici završnih godina, to jest, 8. i 12. razreda, kako bi imali malo vremena na raspolaganju za pripremu za važne ispite koje ih čekaju. Želimo im svu sreću! A što se studenata tiče, za njih veliki odmor počinje, nakon polaganja ispita, na različite datume, zavisi od rasporeda svakog fakulteta.

Iako ljetno donosi puno radosti i lijepih trenutaka, donosi nam i puno radnje. Svakog dana vidim kako, sve više i više, ljudi izlaze iz svojih kuća, te svaki od njih gleda što prije uraditi: mnogo je toga ostalo, jer se po kiši ništa to i nije moglo raditi. Kada je vrijeme lijepo, a vani sija sunce, svaki od nas traži da što više uradi. Ljetne dane duže traju pa je onda i više vremena, što je upravo i najbolja stvar, jer možemo mnogo toga uraditi. Radnje ima mnogo, nikad dosta. Ima se mnogo okolo kuće, a još više u polju: kosi se, skuplja se sijeno, brine se oko povrća itd.

Vremenski uvjeti u ogromnoj mjeri utječu na čovjeka, njegov život, njegovu sreću i njegovo ponašanje. Zbog toga je čovjek u ljetnim danima veoma zadovoljan svime što ga okružuje i sreću može pronaći u malim, skromnim stvarima koje su u njegovoj blizini. Recept za sretan i ugodan dan veoma je jednostavan, dovoljno je samo malo toplih sunčevih zraka i prelijepih ljetnih pejzaža. Sve ostalo dođe potpuno nečujno, prirodno i spontano, jedina važna stvar jest da je ljetno tu kraj nas, ali isto tako važno je da znamo uživati u njemu.

Diana Catici

CURSURI DE ȘAH PENTRU COPII

Biblioteka Comunală din Carașova organizează în perioada vacanței de vară cursuri de inițiere în șah pentru preșcolari, dar și pentru cei din clasele primare, atât fete, cât și băieți. Copiii sunt așteptați în fiecare luni și joi, începând cu ora 10:00, la Centrul de Informare Turistică din Carașova, unde este mutată provizoriu Biblioteca Comunală.

Lina Stroescu

VARA NU-I CA IARNA!

În timpul verii peștii se hrănesc foarte intensiv, de la mic la mare, mănâncă aproape orice, de la muște, găște, larve, lăcuste până la scorobeți și, inclusiv, frunze și fructe care pică din copaci din cauza vântului.

Pescuitul în timpul verii nu este unul prea ușor, topirea zăpezii din zonele de munte are un rol foarte important în ceea ce privește debitul râului care poate crește de la o zi la alta. Acest fenomen este ajutat, mai ales, și de ploile torențiale din această perioadă care fac ca apa râului să fie foarte tulbure lăsând pescarii să se odihnească în fața televizorului de acasă și cu o bere în mână.

Am încercat să pescuiesc atunci când apa râului este mare și tulbure, însă toate eforturile s-au dovedit a fi în zadar. Ce-i drept, am avut parte de câteva atacuri din partea peștilor, dar foarte rare și fără capturi notabile.

După ce apa râului scade la cote normale și devine limpede, peștii încep să se hrănească copios. Cu mici excepții, cele mai bune rezultate în această perioadă a anului le vom avea la primele și ultimele ore ale zilei, fie că vom alege să pescuim pe râu sau pe baltă.

Eu, aici în Austria, ca de altfel și întreaga asociație de pescari sportivi din care fac parte, am posibilitatea să pescuiesc pe baltă la crap și caras, dar și pe râu la păstrăv. De la începutul verii și până acum am avut parte de câteva ieșiri la pescuit cu rezultate foarte bune, atât la păstrăv cât și crap. La baltă, în pescuitul crapului, am folosit numai mămăligă și porumb fiert sau crud. Cele mai bune

rezultate le-am avut dimineața devreme pe răcoare, aduceam la mal și câte patru, cinci crapi de 3,4 kilograme într-o dimineață. Pe mulți i-am eliberat deoarece nu avem voie să reținem mai mult de 12 bucăți pe lună.

Cu totul și cu totul altfel stau lucrurile când vorbim despre pescuitul păstrăvului pe malul râului. Acolo avem voie să pescuim numai cu năluci artificiale și să reținem 16 pești pe lună cu dimensiuni mai mari de 35 centimetri lungime. În zona unde pescuiesc predomină păstrăvul curcubeu și foarte rar mai am norocul să prind vreunul indigen cu bule roșii de care avem din belșug în Cheile Carașului din perimetrul protejat al Parcului Național Semenic Cheile-Carașului. Mai avem în râurile din Austria în care pescuiesc și păstrăv fântânel dar și lipan, acesta din urmă sunt iarăși foarte puțini. Însă eu sunt foarte mulțumit și cu păstrăvul curcubeu, deoarece este un pește foarte bătaios și exemplarele mai mari nu se lasă prea ușor aduse la mal. În lupta lor pentru supraviețuire fac salturi care mai de care mai spectaculoase, unele de aproape un metru deasupra apei. Unul dintre ei a plonjat tocmai în mijlocul celor câțiva pui de rață sălbatică pe care mama îi

călăuzea în recunoașterea râului.

Ultima oară când am fost pe malul râului am găsit apa puțin tulbure sau pușcată cum îi zicem noi pescarii. Am pescuit numai la rotative cu vibrație, mi-am zis că dacă nu văd peștii năluca măcar să o simtă, poate le stârnește interesul și mă aleg cu câteva capturi care să poată fi reținute. Alegerea s-a dovedit a fi una foarte bună pentru că într-un final am reușit să prind doi păstrăvi, primul de 45, al doilea de 52 de centimetri. Pe amândoi i-am oprit pentru tigiaie. După ce i-am curățat pe malul râului, am plecat numaidecât spre casă, fericit în adâncul sufletului pentru alegerea inspirată a rotativelor cu vibrație care mi-au adus o cină pe cîste în familie.

Petru Miloș

KROS UTRKA "TRČIMO ZAJEDNO"

Atletika je jedna od najpopularnijih sportskih grana na svijetu, a zbog svoje sveobuhvatnosti naziva je se kraljicom sportova.

Atletskim vježbama stječe se fizička snaga, izdržljivost, brzina i okretnost, a učvršćuju se svojstva volje kao što su hrabrost, odlučnost i upornost.

U nedjelju 18. lipnja održana je u Karaševu tradicionalna kros utrka „Trčimo zajedno“, rekreativ-

na sportska kompeticija koja je stigla do svog 6. izdanja. Sportsku manifestaciju koja je okupila trkače svih životnih dobi iz karaševskih mjesta organiziralo je Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj s ciljem promicanja što zdravijeg načina života i poticanja što većeg broja ljudi da se bavi nekom vrstom tjelesne aktivnosti.

Sa otvorene scene Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj svim natjecateljima je poželio dobrodošlicu i puno fizičke energije predsjednik Slobodan Gera. Konkurentima je zatim pojasnio pravila utrke te naglasio kako je čast u ovakvim utrkama prolazak ciljem, pa tek onda plasman jer u ovakvim rekreativnim natjecanjima svi su sudionici zapravo pobjednici.

Sudionici rekreativne kros utrke su bili podijeljeni u pet dobrih kategorija, odnosno kategorija ispod 12 godina, od 12 do 16 godina, iznad 16 godina za djevojčice i žene, od 16 do 45 godine, te kategorija iznad 45 godine. Utrka je započela oko 16,00 sa startom i ciljem ispred otvorene scene iz središta mjesta.

U dobroj kategoriji do 12 godina prvi je stigao do cilja Luka Ghera iz Karaševa, drugi je bio Ivan Borca iz Karaševa, a treći Patrik Ghera, također iz Karaševa.

U kategoriji od 12 do 16 godine pobjedu je odnio Leonardo Gherga iz Lupaka, Samir Sau iz Karaševa je bio drugi, a treći je bio Mario Butnaru iz Karaševa.

Prvo mjesto u dobroj kategoriji iznad 16 godina za djevojčice i žene je osvojila Claudia Cimpionieru iz Jabalča, drugo mjesto je pripalo Petriji Banac iz Ravnika, a treće najbolje vrijeme su imale Iasmina Beul iz Iabalča i Sabina Ghera iz Karaševa.

U kategoriji od 16 do 45 godina najbrži je bio Marian Lauš iz Lupaka, drugi je bio Petar Beul iz Karaševa, treći je bio Marcovici Drăgan iz Karaševa.

Najbrži u kategoriji iznad 45 godina bili su Marian Beul iz Jabalča i Martin Paun iz Karaševa koji su stigli do cilja u isto vrijeme, Ioan Filca iz Jabalča je

bio drugi, a treći je bio, isto kao i na prošlogodišnjem izdanju, Ilie Birta iz Klokotiča.

Sport je ustrajnost i upornost, prijateljstvo i uživanje, poruka je koja je poslana kroz ovu manifestaciju. Poslije utrke uslijedila je ceremonija dodjele nagrada. Organizator se pobrinuo da nijedan natjecatelj ne ode doma bez simbolične nagrade koja će ga podsjetiti na šestu ediciju Kros utrke iz Karaševa. Svim sudionicima su pripremljene majice, medalje, a trojici najbržih u svakoj dobroj kategoriji su u okviru ceremonije nagrađivanja održane na otvorenoj sceni dodijeljeni pehari i diplome.

Ivan Dobra

OBILJEŽEN DAN NACIONALNOG PARKA SEMENIC-CHEILE CARAȘULUI

Početkom prošlog mjeseca je u sjedištu filijale iz Jabalča Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj održan svečani događaj kojim se željela ponovno vratiti zajedničkoj pozornosti ljepota biološke raznolikosti koja postoji u Planinskom Banatu, kao i važnost zaštite i očuvanja okoliša.

Riječ je o proslavi Dana Nacionalnog parka Semenici-Cheile Carașului koja je održana i obilježena u ponedjeljak 5. lipnja organiziranjem jednog tematskog simpozija u

kanjonom u Rumunjskoj, Nacionalni park Semenici-Cheile Carașului jedno je od omiljenih odredišta turista koji su strastveni ljubitelji planinarenja. Kada bismo govorili o najljepšem dijelu parka, to bi bilo nemoguće jer su svi prostori izuzetni i jedinstveni po onome što se može vidjeti.

Područje Nacionalnog parka Semenici-Cheile Carașului pokriva površinu od preko 36.000 ha u središtu županije Karaș-severin, teritorij koji ovom zaštićenom području daje peto mjesto među najvećim nacionalnim parkovima u Rumunjskoj. Park je osnovan 1982. godine i obuhvaća 5000 ha prašuma sa 450-godišnjim stablima, stoljetnim šumama i krškim područjima s brojnim kanjonima i preko 800 špilja, te 1200 vrsta flore i 600 vrsta faune. Sadrži nekoliko prirodnih rezervata, uključujući prirodni rezervat Kanjon rijeke Karaša, najduži i najdivljiji u Rumunjskoj, inače jedna od najspektakularnijih atrakcija parka. U Nacionalnom parku Semenici-Cheile Carașului se nalazi i najveće stablo u Rumunjskoj, rijedak primjerak sekvoje, star preko 150 godina, udaljen 4 km od Komarniške špilje. Ima visinu od 45 metara i opseg od 5,7 metara.

Jedan od glavnih pristupnih ulaza u park je mjesto Karașevo, u kojega ulazi rijeka Karaș nakon što prelazi 19 km kroz ovo zaštićeno područje, od izvora pa sve do ulaza u selo kod mjesta poznatog kao „Tri vodenice”. Još jedan lokalitet s kojeg se lako može pristupiti perimetru zaštićenog područja parka je selo Jabalče iz karașevske općine, idilično naselje posebne ljepote koju daje sama arhitektura mjesta, unutarnja čistoća stanovnika i povijest koja iza njih stoji. I upravo iz ove istinske oaze mira i opuštanja polazi nekoliko turističkih ruta do spektakularnih odredišta parka, uključujući rutu koja vodi do kantona Komarnik ili istoimene špilje, jedne od najvećih špilja u Rumunjskoj, s nizovima stalagmitnih tvorovina impresivnih dimenzija. I ako sve govorimo o Jabalču, moramo s ovom prilikom istaknuti da iz ovog mjesta potječe i Nicușor Ifca, današnji ravnatelj Nacionalnog parka Semenici-Cheile Carașului, koji

prostorijama već prije spomenutog sjedišta iz samog centra Jabalča. Manifestaciju je organizirala uprava Nacionalnog parka u partnerstvu sa Zajedništvom Hrvata u Rumunjskoj.

S osam prirodnih rezervata, najvećom djevičanskom šumom bukve u Europi, stoljetnim stablima, špiljama, jezerima i najdužim i najdivljim

DANAS A NE SUTRA

Slijediti Isusa, slijediti njegov put ne znači nešto što se događa samo od sebe.

Prihvatanje Isusovog puta (kršćanstva) znači prihvatanje radikalne promjene. Da bi se nasljedovalo istinski Isusa potrebna je potpuna svjesnost i odlučnost. Istina, uvijek je bilo i bit će onih koji ga slijede iz radoznalosti, koji očekuju dobitak bilo na ovom ili onom svijetu, onih koji idu sa svojim poznanicima.... Ipak, Isus ne vodi u sreću i zabavu, niti je to stil njegovog življenja i naviještanja.

On je došao mijenjati svijet, mijenjati čovjeka, mijenjati ljudske odnose. Polazište svega toga jest čovjekova promjena. Od čovjeka polazi sve, dobro i zlo, stari i novi svijet.

Novi svijet, novo čovječanstvo, proističe iz čovjekove nutrine. Onomu koji prihvaća kršćanstvo radi dobiti Isus odgovara da „Sin čovječji nema na što nasloniti glavu”. Ovim je odbačena „korist” slijeđenja Isusa. Motiv slijeđenja Isusa ne može biti koristoljublje, pa čak niti koristoljublje na „drugom svijetu”. Izgleda da se Isusa ne može nasljedovati ako se hoće nešto postići ZA SEBE.

Tko se god bori za sebe neće naći podršku u Isusu Kristu. On je sam sebe predao za druge i stalno se predaje. Tu i jest njegova veličina. On je ljubav koja se predaje za druge. Zato će ga najbolje razumjeti oni koji ljube, koji ne žive za sebe nego za druge. Isusova je uputa da se nađe smisao i sreća u davanju samoga sebe, u življenju za druge. Sva su se „čuda svijeta” dogodila samo kod onih koji su živjeli za druge ljude, kod onih koji nisu mislili na sebe i svoju korist. Sjetimo se samo svih „velikih djela” čovječanstva, proizveli su ih oni koji nisu mislili na sebe. To je istinito na religioznom kao i na svjetovnom planu.

Zar se svi „Veliki” ovoga svijeta nisu predali (nestali) da drugi žive slobodu? Oni su pošli u oslobođanje ne da postignu nešto za sebe, nego da se uspostavi pravda i sloboda za druge. U drugom Isusovom pozivu još se više radikalizira odgovor. Tko god očekuje da će biti kršćanin kad sredi sve

„svoje stvari” nikada neće dočekati taj trenutak. Uvijek će trebati nekoga radati ili nekoga pokopati, i tako odgađati življenje Isusovog programa ljubavi i dobrote. Uvijek će biti nedaća u životu, a radi njih ne treba odgađati promjenu samoga sebe i svijeta. Još nije bilo razdoblja niti života koji nije imao svojih poteškoća.

Teškoće imaju svoju težinu ali se radi njih čovjek ne bi trebao gubiti. Neki izgube vjeru jer im je umro „otac” ili netko drugi. Bol i smrt nadvladava se novim životom, novim svjetlom. To je ono stanje kad odgađamo za sutra odricanje od grijeha ili izvođenje dobrih djela. To je stanje duše kad „tražimo opravdanje” u izvanjskim događanjima (umro mi otac... imam te i te poteškoće).

Isus poziva sad i sad treba odgovoriti, sad, danas, treba donijeti odluku i započeti živjeti novi život.

Nasljedovati Isusa danas, znači ljubav i dobrotu. Tko prihvati kršćanstvo, tko istinski pođe Isusovim putem, potrebno je da bude svjestan kako danas neće osjetiti blagodati i dobitke ovoga života, ali će „sutra” imati novo srce i novi pogled, zapravo novu viziju sebe i svijeta.

Također je potrebno biti svjestan da će mu uvijek iskrsavati razni „razlozi” da odgodi putovanje (življenje) s Isusom. Ali kad se upozna Isusa, sreća mu sigurno neće kasniti!!!

Dr. theol. Davor Lucacela

HRVATSKA JE OPET OSVOJILA SREBRO

Nakon što je 1998. godine osvojila broncu na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj, zatim srebro na Svjetskom prvenstvu u Rusiji 2018. godine i opet broncu na prošlogodišnjem Svjetskom prvenstvu u Kataru, nogometna reprezentacija Hrvatske je osvojila srebro i u finalnoj utakmici Kupe nacija.

Završni susret Uefine Lige nacija je odigran 18.06.2023. godine na kulturnom stadionu nizozemskog Feyenoorda iz Rotterdama „De Kuip“, gdje su izabranici Zlatka Dalića izgubili od Španjolske nakon izvođenja jedanaesteraca (5-4), jer nakon 120 minuta igre nije bilo pogodaka. U polufinalnoj utakmici Vatreni su pobijedili u produžecima domaćina Nizozemsku s rezultatom 4-2, a da bi uopće došli do završnice ovoga turnira osvojili su skupinu u kojoj su još bile Austrija, Danska i Francuska, koju su pobijedili na Stade de Franceu s rezultatom 1-0.

Iduće godine slijedi Europsko prvenstvo u nogometu, domaćin turnira koji će se odigrati između 14. lipnja i 14. srpnja će biti Njemačka, a novi europski prvak, ukoliko se nešto nepredviđeno ne dogodi, mogao bi biti silno moćna nogometna reprezentacija Hrvatske.

Sljedeće Europsko prvenstvo će najvjerojatnije biti i posljednje u kojemu će ponajbolji igrač u povijesti nogometa predvoditi Vatrene prema konačnom cilju, ukoliko nas Luka Modrić opet ne iznenadi pa odigra i na Svjetskom prvenstvu koji će se 2026. godine održati u Kanadi, Meksiku i Sjedinjenim Američkim Državama.

Hrvatska nogometna reprezentacija prekinula je u finalnoj utakmici protiv Španjolske pobjednički niz izvođenja jedanaesteraca na velikim natjecanjima upisavši prvi poraz nakon četiri slavlja. Hrvatska je na SP-u u Rusiji nakon izvođenja jedanaesteraca preskočila Dansku u osmini finala, te Rusiju u četvrtfinalu, a na World Cupu u Kataru Japan u osmini finala te Brazil u četvrtfinalu. Nažalost, pobjedničku seriju je prekinula Španjolska u finalu Lige nacija.

U Španjolskoj je vladala velika sreća nakon što su osvojili Ligu nacija protiv Hrvatske, a tamošnji

list Marca naklonila se hrvatskim nogometašima.

Luku Modrića nazivaju „Umjetnikom, nogometnim Rogerom Federerom“ te nastavljaju: „Uvijek je divno gledati Modrića kako igra, bez obzira radi li to u Realu ili Hrvatskoj. Lukin nogomet je univerzalan i neizbježno je njegove utakmice gledati s nostalgijom jer mu je umirovljenje sve bliže. Još jedna, dvije godine? Nadamo se da će njegov nogomet trajati nakon 2024. jer igrači kao što je on događaju se svakih par desetljeća. Prema staroj nogometnoj mudrosti, u veznom redu često leži ključ uspjeha, a trebalo je pružiti vrhunsku igru kako bi se

pobijedio pametan protivnik kod kojeg istim dijelom ekipe upravljaju Luka Modrić, Marcelo Brozović i Mateo Kovačić“, zaključio je isti dnevnik.

„Stari majstor“ Modrić zaslužio je još jedan veliki pljesak, naglasile su i nizozemske publikacije: „Čini se da riječ istrošenost ne dolazi do Luke Modrića, a 37-godišnji veznjak je po tko zna koji put posložio hrvatske redove i sa svojim sunarodnjacima bacio na koljena Narančaste. Zaokružio je svoju izvedbu pogotkom u sudačkoj nadoknadi i ovacijama publike“.

Hrvatska je plasmanom u finale Kupa nacija još jednom pokazala da je svjetska nogometna velisila. Vatrenima se divi praktički cijeli svijet. Ništa nije slučajno, kontinuitet rezultata traje već godinama, a Hrvatska je nakon uspjeha na svjetskim prvenstvima još jednom pokazala da spada u red najboljih reprezentacija svijeta.

Ivan Dobra

je preuzeo ovu funkciju nakon natječaja iz proljeća 2018. godine. I upravo je ravnatelj Nicușor Ifca, povodom Dana Nacionalnog parka Semenice-Cheile Carașului, s ljubaznosti svojstvenoj mještanima, istaknuo i opširno predstavio prisutnoj publici nevjerovatne ljepote i posebnu bioraznolikost zaštićenog područja ovoga nacionalnog parka.

Također, prisutnima su prikazane prekrasne slike snimljene na terenu povodom raznih aktivnosti koje provode čuvari Parka, bilo da se radi o patrolnim i nadzornim akcijama, bilo da se radi o izradi turističkih, tematskih ili biciklističkih ruta. Prisutni su bili oduševljeni prikazivanjem snimaka životinja te su tako mogli promatrati risove, vukove, divlje mačke, divlje svinje i razne druge životinje u njihovom prirodnom staništu.

„Jedna važna aktivnost uprave Parka tijekom godine je praćenje postojeće flore i faune unutar zaštićenog područja. Naravno, praćenje flore je intenzivnije od ožujka pa sve do sredine srpnja jer je u tom razdoblju flora najaktivnija, nakon čega postupno nestaje, kao što je slučaj s npr. orhidejama. U svakom slučaju, floru predstavlja oko 1200 vrsta. Što se tiče faune, mogu reći da se ponosimo velikom raznolikošću divljih životinja koje žive unutar parka, inače zaštićenih vrsta na nacionalnoj i europskoj razini. Prije svega, riječ je o risu, izrazito diskretnoj životinji prilično prostiranog areala, a zatim o vuku, medvjedu, kuni, jazavcu, jelenu ili divljoj mački, kojih se unutar Parka nalazi u značajnom broju. Posljednjih godina imali smo priliku i prednost da možemo pratiti postojeće vrste uz pomoć kamera sa senzorima postavljenim na različitim područjima interesa, a veoma smo bili iznenađeni kada

smo otkrili medvjeda unutar kanjona Grlishta ili kada smo identificirali tragove medvjeda u području Velikog Ravništa“, rekao je Nicușor Ifca.

Na kraju događanja sudionike su razveselili kratkim umjetničkim trenutkom instrumentisti ansambla Karaševska zora pod vodstvom profesora Ionela Bonțua.

Usljedio je posjet Komarničkoj špilji, do koje su znatiželjnici stigli uz pomoć starodobnog kamiona (Bucegi – SR 144 M proizveden 1974.) koji je obnovio kolekcionar Petar Filka iz Jabalča. Inače je Komarnička špilja jedna od najvećih špilja u Banatu i u čitavoj Rumunjskoj. Do danas otkrivene galerije i dvorane prelaze 5 km, a dio koji se može posjetiti, otvoren za turiste, dug je 1700 metara. Nažalost, kiše koje su prije toga padale proizvele su jake infiltracije pa je dublje napredovanje u špilju bilo praktički onemogućeno. Po povratku u sjedište iz Jabalča su organizatori i domaćini ponudili sudionicima događaja nekoliko vrsta jela specifičnih mjestu, ali i hrvatskoj zajednici. Nije nedostajalo ni pečenog malaja, ovčjeg sira, janjeće juhe i svinjskog gulaša.

Ivan Dobra

FESTIVITATEA DE ÎNCHEIERE A ANULUI ȘCOLAR ÎN ȘCOLILE NOASTRE

Joi, 15 iunie, la Școala Gimnazială Lupac și Clocotici și vineri, 16 iunie, la Liceul Bilingv Româno-Croat din Carașova a avut loc festivitatea de încheiere a anului școlar 2022-2023.

Premierea elevilor la Școala Generală din Lupac

Premierea elevilor la Școala Generală din Clocotici

În aplauzele părinților și colegilor, cei mai buni elevi au fost premiați pentru rezultatele obținute la învățătură și la concursurile și olimpiadele la care au participat în acest an școlar. Cu acest prilej, învățătorii și diriginții lor i-au felicitat și le-au oferit diplome și cărți.

La Liceul Bilingv Româno-Croat din Carașova festivitatea a început la ora 9:00 cu discursul doamnei directoare, prof. Alina Miștoiu, care le-a mulțumit cadrelor didactice pentru munca lor, a felicitat absolvenții și i-a încurajat să aibă planuri mărețe. "Dragi copii, stimați colegi, dragi părinți! Iată-ne ajunși la finalul unui nou an școlar. Final care ne aduce bucuria vacanței mari, dar și bucuria culegerii roadelor în urma unui an plin de încercări și de provocări pentru noi. Încercări și provocări pentru cei de clasa a V-a care pentru prima dată au făcut cunoștință cu domnii și doamnele profesoare, iar pentru cei de clasa a VIII-a și a XII-a a fost un an plin de muncă și efort, efort despre care sperăm că va fi încununat cu succes. Dragi părinți, vouă vă mulțumesc pentru tot sprijinul oferit în acest an, pen-

tru modul în care v-ați ocupat de copiii dumneavoastră, de colaborarea pe care ați avut-o cu profesorii de la școală. Sperăm ca în continuare să avem parte de sprijinul dumneavoastră, iar ceea ce este mai important, să vă bucurați de copiii dumneavoastră, pentru că sunt niște copii desosebiți și care pe noi ne fac extrem de mândri. Spun acest lucru, fiindcă printre noi avem copii care au participat nu doar la Olimpiada de limba croată maternă, dar și la Olimpiada de limba și literatură română, unde au ajuns și la faza națională. Prin urmare continuăm să demonstrăm că și la Carașova se poate! Vă doresc o vacanță plăcută și mult succes!"

La finalul festivității, elevilor li s-au adresat felicitări pentru rezultatele frumoase obținute, cu care școala se mândrește, li s-a dorit mult succes la Evaluarea Națională și Examenul de Bacalaureat, iar celor mici o vacanță frumoasă.

Multe emoții și bucurie a fost și la festivitatea de încheiere a anului școlar de la Școala Gimnazială Lupac și Clocotici. Toți elevii meritoși au fost premiați atât pentru rezultatele deosebite la învățătură, cât și pen-

zajedno, svaki s svojem križam i svojem barjaci, tako će ove velike procesije ima sad 6 križa i 12 barjaka, čelno Jabalče ne ide, de ima kirvaj u svojem selu. Pomislite, draga braćo, koliko to može biti lepo i Bogu milo kad iz svi naši karaševski seli se sakupe po neki iz svakoga doma u jedan veliki procesion koji ide peški, popeva naše stare hrvatske popevke u čast svete Marije i tako ju poštuje i prizna za svoju kršćansku majku i ju moli za mir i Božji blagoslov. Sve je to odviše lepo, pa zato mi Karaševci, dok god budemo, želimo poštivati našu nebesku majku."

Pisano je to prije četrdesetak godina, znači skoro pola vijeka unatrag. U tom članku, mons. Vladimir Stanković piše i o društvenoj ulozi hodočašća: "nerijetko se na velikim skupovima

(ovdje hodočašćima) nađu prijatelji i rodbina koji se već niz godina nisu vidjeli. Ne treba posebno isticati koliko je važno ne samo s vjerskog stanovišta nego i sa stanovišta očuvanja hrvatskog jezika."

Ne možemo ne istaknuti koliko je čist i ispravan jezik kojim je govorio o hodočašćima vlč. Petar Stojanović, kojeg smo znali skoro pa uvijek sresti u Mariji Radni na blagdanima. Prošlo je od tada puno vremena. I puno se toga izmijenilo. Smanjio se broj stanovnika naše zajednice, naša su mjesta sve praznija, naš jezik, govor, toliko bitan za opstojnost naše zajednice, za naš identitet, polako gubi sve više teren pred drugim jezicima, što zbog negovorenja, što zbog naše ne-brige. Imajmo na umu da smo dužni prenijeti mladim generacijama onu duhovno baštinu koju smo primili od naših starih. A jezik i naša vjera su možda dva najvažnija stupa na kojima se zasniva naš identitet.

U svjetlu spomenutih promjena ove je godine za Ruslije u Mariji Radni bio samo naš kancelar vlč. Nikola Lauš. Pastir dobri koji je dočekaio svoje vjerno stado i molio s njime da ga ojača u vjeri i nadi! Razumljivo ako imamo u vidu da se smanjio broj svećenika podrijetlom iz naše zajednice i našega jezika i da su naši župnici morali ostati u svojim župama za ovaj veliki blagdan. Ipak, uzdajući se u pomoć naše Majke Božje Radne, koja nas sve pozdravlja, dok nas bude, pa iako po broju sve manje, kako je davno rekao vlč. Petar Stojanović, uvijek

Maria Lațchici

U BUKUREȘTU PROSLAVLJEN DAN DRŽAVNOSTI

Kako se moglo pročitati i na društvenim mrežama, hrvatsko je veleposlanstvo u drugom dijelu mjeseca svibnja upriličilo prijem povodom Dana državnosti Republike Hrvatske. Ovaj je važan datum proslavljen zajedno s predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova Rumunjske, rumunjskih institucija, predstavnicima gospodarskog, kulturnog miljea, predstavnicima medija, hrvatskim državljanima, predstavnicima diplomatskog zbora ali i studentima Kroatistike sa Sveučilišta u Bukureštu. Gostima je, uz potporu hrvatskih tvrtki i poduzetnika – Mlinar, Zigante Tartufi, Orbico, Submarine burger, Fish house i Le Bab restorani, predstavljena gastronomsku ponudu Hrvatske, uključujući i hrvatska vina.

Predstavnici Croatia Airlines su poklonili avionsku kartu Bukurešt-Split-Bukurešt jednoj sretnoj dobitnici a Turistička zajednica Hrvatske je predstavila ljetnu turističku ponudu.

Maria Lațchici

HODOČAŠĆE U MARIJU RADNU ZA RUSALIJE

Ove godine sve se polako vraća u normalu.

Nakon tri godine ograničenja kretanja, raznih zabrana, nošenje maski i slično svijet je napokon odahnuo. Okončana je pandemija. Svijet opet diše punim plućima. Ohrabreni tim vijestima i puni vjerskog žara, neki od mještana naših sela uputili su se pješice u svetište Marije Radne za blagdan Duhova ili Rusalije, kako u narodu kažemo. Bilo ih je ukupno dvadeset i jedan. Lijepa je to brojka. Od toga 15 iz Lupaka, 3 iz Klokotića, 1 iz Karaševa, 1 iz Nermida i 1 iz Ričice. A vratio se pješice samo g. Nikola Beul iz Karaševa. Što reći nego čestitati svima njima na trudu, molitvama i vjeri.

Iako smo o hodočašćima pisali u prijašnjim brojevima znamo da je tema sama po sebi neiscrpna i da uvijek odnosi neku novinu, neki novi duhovni element. Jer hodočašća nisu samo obično hodanje pješice jedan ili više dana, ona su izvor milosti, duhovnog jačanja, putevi prošnji i uslišanih molitvi, putevi nade i pronalaska odgovora. Puno je hodočasničkih mjesta u svijetu: Lourdes, Fatima, Marija Bistrica, Međugorje, Mariazell... Nama kao zajednici najbliža su i nekako, možda, najdraža, Marija Radna, Marija Čiklova i Lurdsko svetište u Karaševu.

To su mjesta koja su bila, jesu i vjerujemo da će biti bliska našoj zajednici. Gledajući velebno zdanje bazilike Marije Radne ne možemo ne biti zahvalni onima koji su ovo svetište izgradili, čuvali i obnavljali. A podjednako je velebno i zdanje pored same bazilike. Čvrsti samostan franjevački, svjedok burne povijesti ali i opstanka unatoč nepovoljnim uvjetima. Sve ima svoje vrijeme i sve teče prema Božjem planu. Pretražujući literaturu o Mariji Radni naišli smo na zanimljiv tekst o hodočasničkim mjestima u članku mons. Vladimira Stankovića, Hodočasnička središta inozemne pastve, iz 1984. godine. U tom članku piše naravno i o našim hodočasničkim mjestima. A o njima je govorio vlč. Petar Stojanović, rođen u Karaševu, i jedini u životu svećenik iz naše zajednice, pripadnik takozvane stare garde (nažalost, kako znamo, preselili su se na drugi svijet i vlč. Marijan Tjinkul, i vlč. Petar Dobra, i vlč. Katić, ali i mladi vlč. Milan Sima). A kako su hodočašća tada izgledala, prema riječima tada mladog svećenika, vlč. Stojanovića, pročitajmo

nadalje u tekstu: „Znamo mi će bez Boga ne ništa pa zato smo mi dobri vernici: idemo svaki put u crkvu i molimo Boga, a najviše volimo ići procesijom po noga kod svete Marije Čiklovske i kod svete Marije Radne. Sveta Marija Čiklovska ne jako daleko od nas, otprilike neki 40 kilometara, pa zato u jenim danu tiko lepo stignemo procesijom po noga. Sva-ko naše karaševsko selo ima si svoj procesijon, višti svi koji laju didu po noga se saberu i tako zajedno putuju, a putam svo vreme se popevaju popevke u čast svete Marije i se moli Boga. Osim toga procesijon svakoga sela ima svoj križ i dva beli barjaka. Svetkovina svete Marije Čiklovske je drugog juli. Pošto je letnje dobo, odraga dideš po noga, a najpače i procesijom u čast svete Marije. Svi Karaševci, mladi, stari, jedva čekaju dan podjenja, to je u krvi svakom Karaševku što mu je ostalo od dedinog dede. Pa zato skoro iz svakog karaševskog doma ide po noga u Čiklovu poneki da moli pomoć i zagovor svete Marije za cel dom i za celu familu. Drugo naše hodočasničko mjesto je Sveta Marija Radna. Tamo mi Karaševci idemo s procesijom na Malu Svetu Mariju (8.IX.), ali Radna je jako daleko od nas pa zato se ne može stići u jenim danu peški, negol treba ići peški tri dana onamo i tri dana natrag. Su priko sto kilometera od naši karaševski seli. I ako su sad dosta mašine, ješte se drži stari lepi običaj da se ide po noga, pa tako svi koji idu po noga se lepo sakupe, ali ne selo svako samo, negol sva sela

tru rezultatele bune la diverse competiții școlare atât la nivel județean cât și național.

„Suntem la încheierea unui nou an școlar, cu rezultate foarte bune, cred eu. Ați învățat lucruri foarte bune și în același timp am făcut și activități educative de care sper că v-ați bucurat și pe care le apreciem cu toții. Toate acestea au fost posibile datorită parteneriatelor noastre care au deja istorie. Țin să mulțumesc în mod special Uniunii Croaților din România pentru implicare. Anul acesta am avut Săptămâna Verde, iar cu resursele financiare ale acestora, am reușit să mergem cu toții în excursie. Le mulțumim și pentru această premiere binemeritată a elevilor și preșcolarilor. Vouă, celor de clasa a VIII-a vă recomand să lăsați puțin emoțiile. Totul o să fie bine. Vă doresc mult succes și să ne vedem într-un parcurs profesional pe care l-ați ales cu grijă alături de părinții și diriginții voștri. Cei mici să aibă o vacanță frumoasă, să crească mari. Vă doresc o vacanță mare și plăcută, s-o petreceți așa cum se cuvine după atâta muncă, iar pe premianți îi felicităm”, i-a felicitat pe elevi directoarea Marina Spătaru.

Extrem de emoționant a fost momentul în care elevii de clasa a VIII-a de la Școala Gimnazială Lupac și-au luat adio de la cadrele didactice și de la școală intonând cântecul academic „Gaudemas igitur”.

De asemenea, de la colectivul didactic și nedi-dactic al Școlii din Lupac și-a luat rămas-bun și directoarea Marina Spătaru. Profesor de informatică și cu o activitate neîntreruptă în educație vreme de 35 de ani, cadrul didactic a pus punct carierei de dascăl. Profesor de informatică la Liceul Economic din Reșița, aceasta a îndeplinit timp de șapte ani și funcția de director al Școlii Gimnaziale Lupac.

„În această școală am venit acum 7 ani. Știți cum se zice: „Cei 7 ani de acasă”. Exact așa îi simt și eu. Ca cei șapte ani de acasă. Am găsit aici un colectiv care mi-a rămas la suflet. Am învățat multe de la ei și sper că am avut și eu ce să le transmit. Sper că vor rămâne la fel de uniți, așa cum am încercat eu să-i adun. Este un moment foarte emoționant pentru mine.

Urbanul acesta foarte aproape de Lupac, este o fata morgana către care toată lumea se îndreaptă și mi-aș dori să se gândească mai mult la aceasta, dacă vor să reziste. Să se gândească mai mult la ce au de câștigat și ce au de pierdut, pentru că în toate există ceva pozitiv și negativ. Și eu când am venit în această comunitate, m-am gândit mult la această balanță. Cunoașteam această comunitate din zona de religie și prin părinții elevilor noștri de la Liceul Economic. Cumva s-au legat lucrurile. Pentru mine era un nou loc de muncă, o nouă provocare. Am găsit aici o comunitate

caldă, nu atât de fărâmițată. Noi, cei din mediul urban uităm binefacerile ruralului. Le doresc succes celor care urmează și sunt convinsă că cine va veni va descoperi această comunitate minunată.”

Lina Stroescu

Premierea elevilor la Liceul Bilingv din Carașova

Premierea elevilor la Liceul Bilingv din Carașova

Premierea elevilor la Școala Generală din Lupac

Premierea elevilor la Liceul Bilingv din Carașova

Premierea elevilor la Școala Generală din Clocotici

PRVA PRIČEST U KLOKOTIČU

U nedjelju 11. lipnja proslavljena je Prva Sve-ta Pričest u župi Klokotič. 4 prvopričesnice i 6 prvopričesnika na Misnom su slavlju obnovili krsna obećanja, koja su za njih na krštenju dali njihovi roditelji i kumovi.

Slavlje je započelo svečanom procesijom, a prije samoga početka Svete mise župnik Milan Sima je kratko pozdravio prvopričesnike, njihove roditelje, djedove i bake, braću i sestre, te sve nazočne na Svetoj misi.

Odjeveni u prelijepu karaševsku nošnju, prvopričesnice i prvopričesnici, primili su sakrament prve pričesti, a za ovaj poseban dan pripremili su i prigodni program kojim su uveličali misno slavlje. Nakon završnog blagoslova uslijedilo je čestitanje, zajedničko fotografiranje, a prvopričesnici su dobili od župnika i prigodne poklone i diplome kako bi i na taj način sačuvali uspomenu na ovaj važni korak u njihovu vjerničkom životu.

Lina Stroescu

PREDSTAVLJENA MOGUĆNOST SURADNJE

Dekan i prodekan odgovorni za znanstvenoistraživački rad i međunarodne odnose Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu predstavili su u pet-ak 30. lipnja 2023. god na Tehničkom fakultetu Sveučilišnog centra UBB iz Ričice mogućnosti suradnje i akademske mobilnosti na razini nastavnog osoblja i studenata.

Također, delegaciju iz Hrvatske je u sjedištu Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj primio predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj Slobodan Gera koji je gostima predstavio povijest karaševske zajednice i kulturne aktivnosti koje se provode za očuvanje identiteta.

Ivan Dobra

PROSLAVLJEN KIRVAJ U RAVNIKU

Povodom svetkovine sv. Petra i Pavla, zaštitnika mještana i mjesne crkve, u četvrtak 29. lipnja, u Ravniku proslavljen je kirvaj.

Sveta misa, kao središnji događaj kirvaja, proslavljena je s početkom od 12,00 u mjesnoj

ili Pavel? Kaki sam ja prema Bogu, prema obitelji, prema djeci, Mi treba da vidimo što možemo da naučimo od njih dva. U prvim redu da se obrnemo, da budemo inako nego kaki smo bili. Ne da mislimo da mi smo dobri, samo onej drugi treba da se promeni. Rekao je za vrijeme propovijedi vlč. Milja Sima.

Na kraju misnog slavlja domaćin, vlč. Đuređ Patašan, čestitao je vjernici-ma blagdan sv. Petra i Pavla i zahvalio se svim svećenicima koji su uveličali ovu svetkovinu u Ravniku.

Tradicionalno pučko veselje započelo je u večernjim satima i trajalo je duboko u noć. Centar Ravnika je bio prepun ljudima željnih dobre zabave i veselja koji su opet pokrenuli tradicionalni karaševski danac. Za dobro veselje i ugodnu atmosferu

crkvi. Predvoditelj misnog slavlja bio je župnik klokotičke župe Milan Sima, uz suslavlje vlč. Đurđa Patašana, lupačkog župnika, vlč. Petra Rebedžile, karaševskog župnika i drugih svećenika. Prigodnu propovijed o djelima i životu svetih Petra i Pavla i o tome kako treba mi kršćani da živimo na ovome svijetu, održao je velečasni u mirovini, Milja Sima.

Koji od ovih dva apostala sam ja ili ti? Petar

pobrinuo se lokalni orkestar Mariana Miloša "Au Banatu" zajedno s poznatim pjevačima Sanela Miloš, Darko Milenovici i Adi Jurca.

Za sve prisutne zabava je bila besplatna, jer se za to pobrinulo Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, koje već duži niz godina plaća živu muziku u svim karaševskim selima.

Lina Stroescu

REZULTATELE DE LA EVALUAREA NAȚIONALĂ 2023

În județul Caraș-Severin, la examenul de Evaluare Națională, din cei 1.631 de candidați prezenți, 1.154 au obținut medii mai mari sau egale cu 5. În acest an, în județul Caraș-Severin, înainte de contestații, nu s-a obținut nicio medie de 10.

În ceea ce îi privește pe elevii de la Liceul Teoretic Bilingv Româno-Croat din Carașova, din cei 8 candidați înscriși, trei elevi nu au reușit să promoveze. La nivelul Liceului Bilingv din Carașova a fost înregistrată o medie peste 7, două medii între 6-6,99 și o medie peste 5. Cea mai mare medie a fost obținută de eleva Stoica Alessia, și anume 9,48.

Din cei 12 candidați care provin de la Școala

Gimnazială Lupac, trei elevi nu au reușit să promoveze. La nivelul acestei unități de învățământ cea mai mare medie obținută este 8,10, în timp ce patru candidați au reușit să obțină medii peste 7,00, trei candidați au obținut medii între 5-5,50, iar un elev a obținut o medie peste 6.

Pentru al patrulea an la rând, rezultatele elevilor au fost publicate prin anonimizarea numelui și a prenumelui, pe baza unui cod unic, comunicat fiecărui candidat. Din acest an, repartizarea la liceu se va face doar pe baza notelor obținute la Evaluarea Națională, media claselor V-VIII nemaifiind luată în calcul.

Lina Stroescu